

VERSLAG

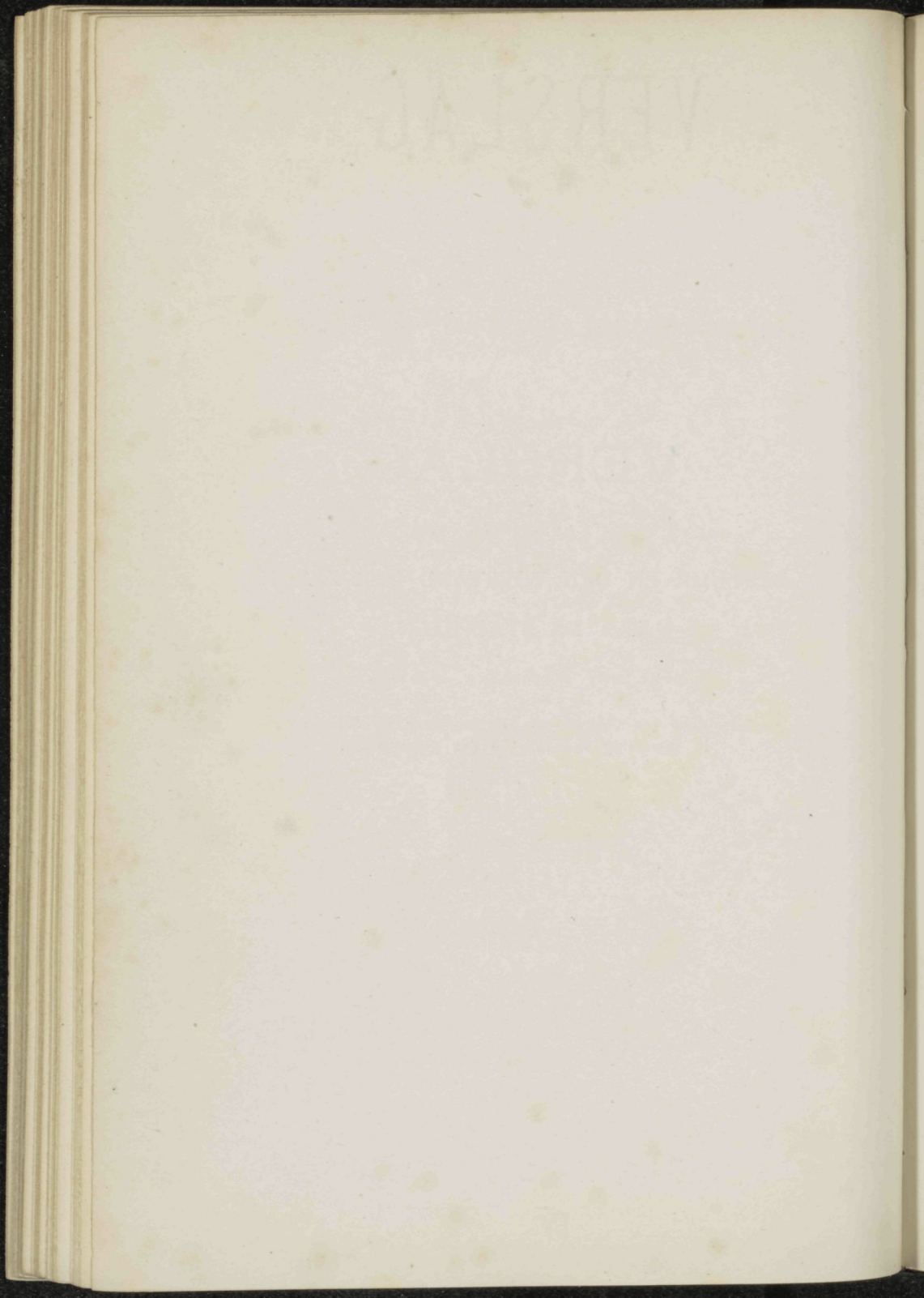
OVER HET

BESTUUR EN DEN TOESTAND DER ZAKEN

VAN DE STAD LIER

OVER HET DIENSTJAAR 1879-1880,

gedaan door het Collegie van Burgemesster en Schepenen,
in uitvoering van art. 70 der gemeentewet.

VERSLAG

OVER HET

Bestuur en den Toestand der Zaken

VAN DE

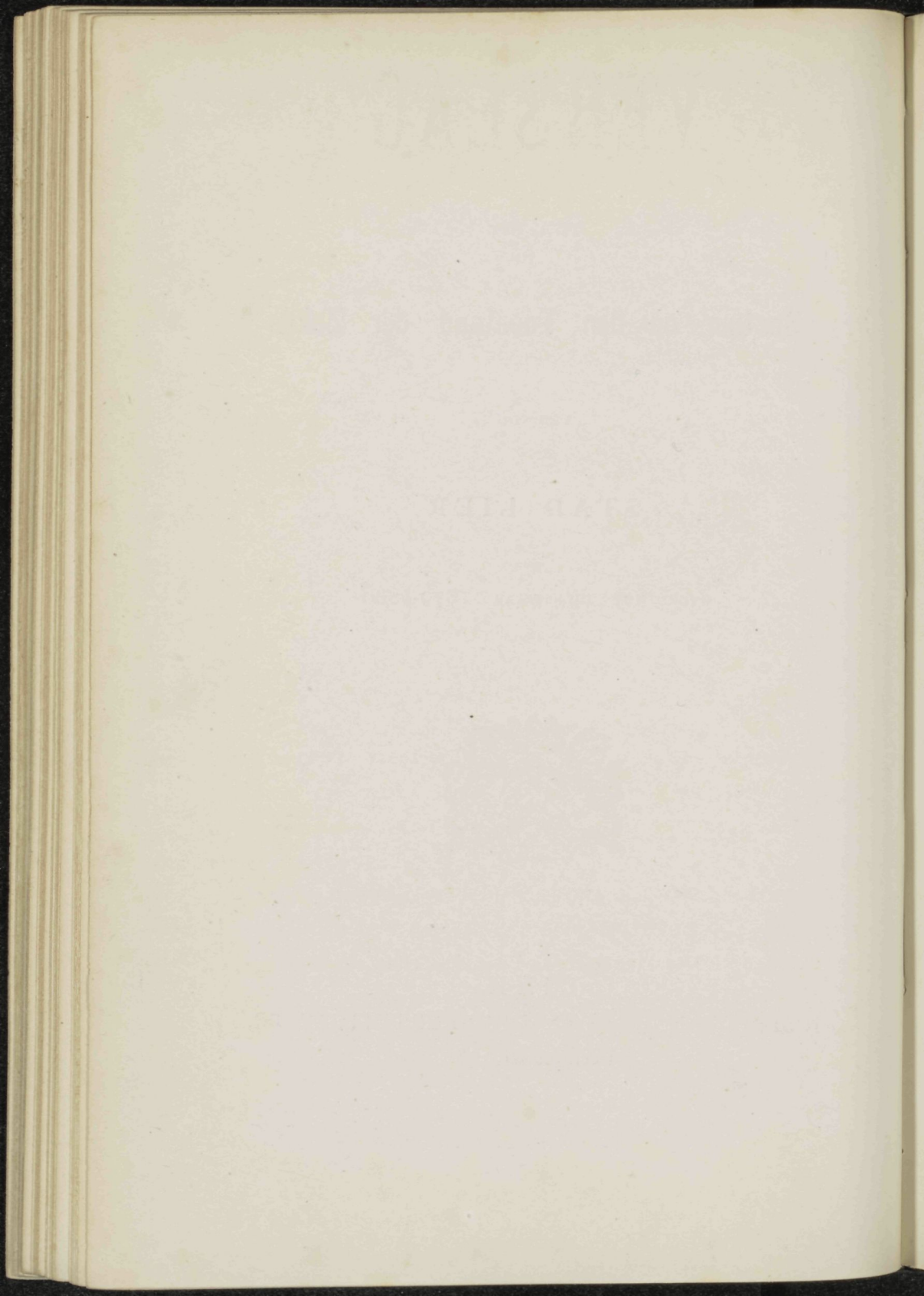
STAD LIER

OVER HET DIENSTJAAR 1879-1880

LIER

JOSEPH VAN IN EN C^e, DRUKKERS-UITGEVERS,
Rechtestraat, 48.

Mijnheeren,

In uitvoering van art. 70 der gemeentewet, hebben wij de eer UEd. het verslag aan te bieden over het bestuur en den toestand der zaken van de stad Lier, gedurende het jaar 1879-1880.

Twee heugelijke gebeurtenissen hebben gedurende den loop dezes jaars ons Vaderland komen verblijden.

H. K. H. Prinses STEPHANIE, tweede dochter des Konings, is verloofd geworden met Z. K. H. Aartshertog RUDOLF, Kroonprins van Oostenrijk. De Belgische Natie heeft in deze gelukkige gebeurtenis een blijk gezien der gevoelens van hoog-

schatting waarmede België en zijne Vorsten in den Vreemde omringd worden, en de schitterende toekomst toegejuicht die eene Belgische Koningsdochter den Keizerlijken Troon van Oostenrijk voorbestemt.

Uw Gemeenteraad, aan de algemeene betoogingen van verkleefdheid voor ons Koninklijk Huis niet willende ten achter blijven, heeft met algemeene stemmen besloten Hetzelve, in naam der stad Lier, een adres van gelukwensching, gehechtheid en trouw toe te sturen.

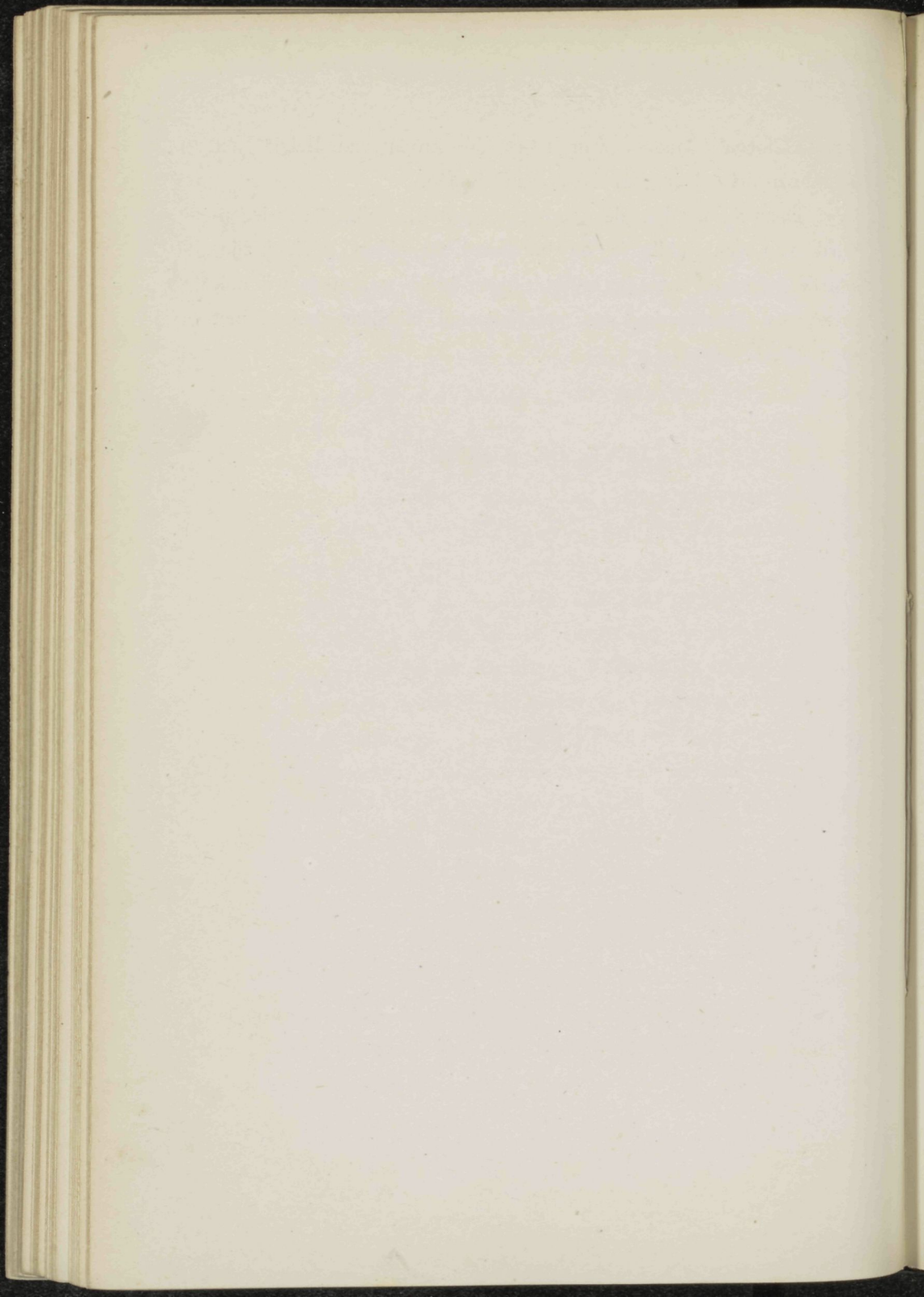
Nauwelijks waren de jubelkreten waarmede het land die doorluchtige verbintenis begroet had, weggestorven, of België bereidde zich tot het grootsch feest der vijftigste verjaring van zijn eigen bestaan.

Gedurende dit lang tijdstip van onafhankelijkheid, voorespoed en vrede, waarin al de takken der menschelijke bedrijvigheid, Koophandel en Nijverheid, Kunsten en Wetenschappen, eene verbazende ontwikkeling verkregen; waarin al de stoffelijke en geesteskrachten het hunne bijbrachten om ons geliefd Vaderland eenen hoogen trap van beschaving te doen bereiken; waarin de opvolgende besturen onze provinciën begiftigden met een uitgestrekt net van spoorwegen, bruggen, kanalen en steenwegen; waarin het Belgisch Volk, door zijn wijs beleid te midden der naburige staatkundige schokken, de achting en de vriendschap van Europa wist af te dwingen; gedurende dit bloeiend tijdvak hebben de Wijze Stichter onzer Koninklijke Familie, en na hem, Leopold II, zijn doorluchtige zoon en opvolger, het roer van den staat bestuurd op eene wijze die zegenpralend den gelukkigen keus bekrachtigt door denwelke

het Nationaal Congres van 1830 de kroon van België het stamhuis der Coburgers heeft aangeboden.

Daarom werden de grootsche feesten, welke ter gelegenheid van den Jubilé in de hoofdstad en elders gevierd zijn, steeds bekroond met den geestdriftigen kreet waarmede wij ook deze korte herinnering aan het Nationaal Jubeljaar sluiten, met den kreet van :

LEVE DE KONING !

VERSLAG
OVER HET
BESTUUR EN DEN TOESTAND DER ZAKEN
VAN DE
STAD LIER

TITEL I

BEVOLKING

De bevolking beliep op 31 December 1879, als volgt :

	MANN. GESL.	VR. GESL.	TOTAAL.
	8266	8769	17035
Op 31 December 1878 beliep zij	8101	8568	16669
Vershil in meerder voor 1879	165	201	366

BEWEGING VAN DEN BURGERLIJKEN STAND.

Geboorten, overlijdens, huwelijken, echtscheidingen, kindaannemingen, wettigen van 1878-1879.

JAREN	AANTAL DER GEBOORTEN				AANTAL DER OVERLIJDENS ⁽¹⁾				AANTAL DER DOODGEBORVENEN niet begrepen in de geboorten en overlijdens				AANTAL DER huwelijken tusschen				TOTAAL		Aantal der echtscheidingen		Kindaannemingen		Wettigen	
	Wettige		Onwettige		Kinderen en on-gehuwden		Gehuwden		Weduwen		Wettige		Onwettige		jongmans en meisjes		jongmans en weduwen		Weduwen		Weduwen		Weduwen	
	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke
1878	304	289	32	30	175	156	53	46	24	42	6	8	7	3	98	8	9	9						
1879	305	320	47	31	138	131	51	46	36	31	17	8	3	2	116	5	11	6						
Meerder	1	31	15	1	48				12		11				18		2		14					7
Minder						37	25	2		11			4	1		3		3						

⁽¹⁾ In dit getal zijn niet begrepen de personen in andere plaatsen overleden en te Lier gehuisvest, waarvan de doodsakten op de registers van den burgerlijken stand overgeschreven zijn, ingevolge art. 80 van het burgerlijk wetboek. Dit getal beloopt tot 16.

STAAT VAN OVERLIJDEN VOLGENS OUDERDOM

Van 0 dag tot 1 voltallige dag	.	.	.	.	.	.	.	1
" 1 tot 2 voltallige dagen	.	.	.	.	.	.	.	3
" 2 " 3	"	.	.	.	.	.	.	1
" 3 " 4	"	.	.	.	.	.	.	1
" 4 " 5	"	.	.	.	.	.	.	"
" 5 " 10	"	.	.	.	.	.	.	11
" 10 " 15	"	.	.	.	.	.	.	3
" 15 " 20	"	.	.	.	.	.	.	4
" 20 " 25	"	.	.	.	.	.	.	3
" 25 dagen tot 1 voltallige maand	.	.	.	.	.	.	.	3
" 1 maand tot 2 voltallige maanden	.	.	.	.	.	.	.	19
" 2 " 3	"	.	.	.	.	.	.	14
" 3 " 6	"	.	.	.	.	.	.	34
" 6 " 1 voltallig jaar	.	.	.	.	.	.	.	29
" 1 tot 2 voltallige jaren	.	.	.	.	.	.	.	37
" 2 " 3	"	.	.	.	.	.	.	21
" 3 " 4	"	.	.	.	.	.	.	9
" 4 " 5	"	.	.	.	.	.	.	1
" 5 " 6	"	.	.	.	.	.	.	2
" 6 " 7	"	.	.	.	.	.	.	4
" 7 " 8	"	.	.	.	.	.	.	5
" 8 " 9	"	.	.	.	.	.	.	2
" 9 " 10	"	.	.	.	.	.	.	"
" 10 " 11	"	.	.	.	.	.	.	"
" 11 " 12	"	.	.	.	.	.	.	"
" 12 " 13	"	.	.	.	.	.	.	"
" 13 " 14	"	.	.	.	.	.	.	1
" 14 " 15	"	.	.	.	.	.	.	1
" 15 " 16	"	.	.	.	.	.	.	1
" 16 " 17	"	.	.	.	.	.	.	5
" 17 " 18	"	.	.	.	.	.	.	2
" 18 " 19	"	.	.	.	.	.	.	2
" 19 " 20	"	.	.	.	.	.	.	1
" 20 " 21	"	.	.	.	.	.	.	3
" 21 " 22	"	.	.	.	.	.	.	3
" 22 " 23	"	.	.	.	.	.	.	2
" 23 " 24	"	.	.	.	.	.	.	2

Over te dragen 229

										Overdracht	229
Van	24	tot	25	voltallige	jaren	.	.	.	.	.	1
"	25	"	30	"		.	.	.	.	.	7
"	30	"	35	"		.	.	.	.	.	10
"	35	"	40	"		.	.	.	.	.	11
"	40	"	45	"		.	.	.	.	.	13
"	45	"	50	"		.	.	.	.	.	8
"	50	"	55	"		.	.	.	.	.	9
"	55	"	60	"		.	.	.	.	.	14
"	60	"	65	"		.	.	.	.	.	28
"	65	"	70	"		.	.	.	.	.	25
"	70	"	75	"		.	.	.	.	.	25
"	75	"	80	"		.	.	.	.	.	28
"	80	"	85	"		.	.	.	.	.	14
"	85	"	90	"		.	.	.	.	.	8
"	90	"	95	"		.	.	.	.	.	2
"	95	"	100	"		.	.	.	.	.	1
"	100	"	meerder	voltallige	jaren	.	.	.	.	.	"
										Totaal	433

Ziekten aan dewelke de personen in 1878 overleden, bezweken zijn :

Besmettelijke, anste- kingsstofige en verpestende ziekten.	{	Mazelen	10
		Schaarlakkoorts	3
		Kinderbedziekte	1
		Kroep	6
		Kiekhoest	4
		Rotkoorts	6
Inheemsche ziekten.	{	Uittering en slepende borstziekten	51
		Longontsteking, idem der luchtpijptakken, zijdesteek en hevige ontsteking der ademkanalen	102
		Darmontsteking en buikloop	39
		IJlkoorts, dronkenschap	2
Bijzondere ziekten.	{	Pokken	1
		Opknooping	1
		Verdrinking	3
Verschillende ziekten niet begrepen onder de vermelde			202
Te zamen			433

Van dit getal zijn 389 personen overleden na geneeskundige hulp en 40 zonder geneeskundige hulp te hebben genoten; 366 zijn ten hunnen woonhuize overleden en 93 in de gods-, gasthuizen en andere openbare gestichten; 4 personen zijn aan geweldige dood gestorven.

56 Huwelijken zijn op behoeftigheidsbewijzen aangegaan.

Verandering van woning.

A. Personen die zich in de gemeente gevestigd hebben,
komende :

Uit andere gemeenten van HET KONINKRIJK		UIT DEN VREEMDE		TOTAAL		ALGEMEEN TOTAAL
Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	
283	299	1	2	284	301	585

B. Personen die de gemeente verlaten hebben
om zich te vestigen :

In andere gemeenten van HET KONINKRIJK		IN DEN VREEMDE		TOTAAL		ALGEMEEN TOTAAL
Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	
246	245	4	5	250	250	500

TITEL II

GEMEENTEBESTUUR

Gemeenteraad.

Gedurende het afgelopen jaar heeft de raad 17 zittingen gehouden. De volgende zaken werden er behandeld :

ZITTING VAN 25 JANUARI.

1. Eedsaflegging en installatie der nieuw gekozen raadsleden. — 2. Ondervragingen en uitleggingen over den staat van het gaz-gesticht. — 3. Overzicht van de stadskas voor het 4^e kwartaal 1878. — 4. Nederlegging van het plan van den steenweg buiten de Mollpoort en verzending naar de sectie van openbare werken voor onderzoek en verslag. — 5. Rekening der commissie tegen brandgevaar over 1878 = Goedkeuring. — 6. Verslag der sectie van betwistende zaken over den begrootingsstaat der stads teekenschool voor 1878 en stemming der jaarwedden voor het onderwijzend personeel. — 7. De sectiën in den raad gevormd zullen dezelfde blijven het loopende jaar. M. Wegge wordt aan de tweede sectie gevoegd in plaatsvervangning van M. Vervloet.

ZITTING VAN 30 JANUARI.

Mededeeling van het overlijden van den heer Van der Linden-Nuyens, raadslid. = Schikkingen genomen voor zijne begrafenis.

ZITTING VAN 8 FEBRUARI.

1. Voorstel van een raadslid tot benoeming eener commissie gelast een ontwerp van petitie aan de wetgevende kamers op te stellen voor het in voege houden der wet van 1842 = Benoeming der commissie. — 2. Nederlegging der ontwerpen van onderaardsche waterloopen op de Karthuizers- en Kolveniersvesten, de Mechelsche- en S. Huibrechtstraten. = Verzonden voor onderzoek naar de sectie van openbare werken. — 3. Berg van barmhartigheid = Rekening van het jaar 1878 = Goedgekeurd. — 4. Voordeelig advies op eene vraag in vermindering van huurpacht van goederen aan het bestuur der burgerlijke godshuizen toebehoorende. — 5. Gedeeltelijke vernieuwing der leden van den berg van barmhartigheid. — 6. Benoeming van eenen leeraar bij de stads teekenschool.

ZITTING VAN 22 MAART.

1. Uitreiking der belooningen voor daden van moed en zelfopoffering. — 2. Lezing van eenen ministerieëlen omzendbrief rakende de wet op het lager onderwijs. — 3. Stads begrootingsstaat dienstjaar 1879 = Opmerkingen der deputatie. — 4. Stemming eener petitie aan de wetgevende kamers om de wet van 1842 te behouden. — 5. Mededeeling der opmerkingen door het ministerie van oorlog tegen den steenweg buiten de Moll gedaan. — 6. Beslissing tot het leggen van den steenweg langs het gehucht Hagenbroek. — 7. Verzen- ding naar de sectiën van openbare werken en betwistende zaken van vragen betrekkelijk veranderingen in de normaal- school. — 8. Goedkeuring voor verschillende onderaardsche waterloopen. — 9. Verdaging voor het aanleggen van stoepen op de Werft tot het najaar. — 10. Voordeelig advies op

de akten der verschillende houtkoopdagen door de beide liefdadige gestichten gehouden. — 11. Vraag in aankoop van een gedeelte stadserve; verzonden naar de sectie van openbare werken voor onderzoek en verslag. — 12. Schikkingen rakende de woning van den heer bestuurder der school van middelbaar onderwijs. — 13. Verpachting der stads-privaten. = Goedgekeurd. — 14. Vaststelling der boete door den aannemer der werken van de middelbare- en teekenscholen te betalen voor vertraging in het werk.

ZITTING VAN 28 APRIL.

1. Mededeeling der koninklijke besluiten benoemende de heeren Van Cauwenbergh, burgemeester, en Mast, schepen. = Eedsaflegging van dezen laatste. — 2. Gunstig advies op eene vraag in vervolging van eenen nalatigen huurder van het bureel van weldadigheid. — 3. Overziening der stadskas voor het 1^e kwartaal 1879. — 4. Gunstig advies op de voorwaarden van verhuring van goederen der beide liefdadige gestichten alsmede van het recht van jacht zoo op de goederen dier gestichten als op die der stad. — 5. Overzicht der kassen van den ontvanger der liefdadige gestichten voor het 1^e kwartaal 1879. — 6. Voordeelig advies op eene beraadslaging van het bestuur van gast- en godshuizen betrekkelijk den afleg eener rente in kapitaal fr. 3500. — 7. Nederlegging der rekeningen van de kerkfabrieken voor het jaar 1878. = Verzending naar de eerste sectie voor onderzoek en verslag. — 8. Eene vraag in verlenging van huur van een gedeelte stadswegenis. = Verzonden naar de sectie van betwistende zaken. — 9. Machtiging tot vervolging in rechte van eenen nalatigen schuldenaar van stadskaairechten.

ZITTING VAN 19 MEI.

1. Aanneming door het ministerie van oorlog der richting van den steenweg aan de Moll. — 2. Voordeelig advies op de rekeningen der kerkfabrieken voor het jaar 1878. — 3. Aanneming van het verslag der sectie van betwistende zaken aangaande het uitvoeren van werken in de normaalschool. — 4. Er zal een onderzoek *de Commodo et Incommodo* geopend worden over eene vraag in aankoop van eenen reepel stadsground in de Schoolstraat. — 5. Stemming der toelagen voor de verschillende prijskampen tijdens den kermis te geven. — 6. Wijziging van het reglement op het bouwen. = Van de hand gewezen. — 7. Goedkeuring der benoemingen van het geneeskundig personeel van het armbestuur. — 8. Aanbesteding van onderaardsche waterloopen in verschillende straten. = Goedgekeurd.

ZITTING VAN 21 JUNI.

1. Benoeming eener commissie van onderzoek gelast de opmerkingen te doen welke de afsluitingswerken aan de beide Spuien kunnen opleveren alsmede de beste oplossing te zoeken voor het verbeteren der vlieten binnen de stad. — 2. Goedkeuring van het plan van den steenweg der Mollpoort. — 3. Aanduiding van het tijdstip der ruiming van de niet bevaarbare waterloopen. — 4. Verzending naar de bijzondere sectie der opmerkingen van de bestendige Deputatie op de wijzigingen aan het tarief der plaatsgelden. — 5. Verkoop van twee perceelen stadserve van den eigendom der Schoolstraat. — 6. Schadevergoeding ten gevolge eener lijnrichting toegestaan.

ZITTING VAN 4 AUGUSTI.

1. De raad beslist de uitvoering van eenige dringende werken aan het klokkenspel. — 2. Nederlegging der stadsrekening voor het dienstjaar 1878. = Verzending naar de sectie van financiën voor onderzoek en verslag. — 3. Overziening der stadskas voor het 2^e kwartaal 1879. — 4. Overziening der kassen van den ontvanger der liefdadige gestichten over hetzelfde kwartaal. — 5. Voordeelg advies over een voorstel van afleg van twee renten aan het bestuur van gasten godshuizen. — 6. Goedkeuring der verhuring van het recht van jacht op gemeentegoederen. — 7. Beslissing over de werken in de normaalschool te verrichten. — 8. Goedkeuring der aanbesteding van houilliekolen in stadsgestichten.

ZITTING VAN 6 SEPTEMBER.

1. Rekening van den gemeenteontvanger over 1878. = Goedgekeurd. — 2. Bijzondere rekening der buurtwegen. = Zelfde dienstjaar. = Goedgekeurd. — 3. Goedkeuring der akten van verhuring van goederen toevoorende aan de beide liefdadige gestichten. — 4. Gunstig advies op de rekening der middelbare school voor 1878. — 5. Ontslag van acht leden van het onderwijzend personeel der stadsscholen. — 6. Beslissing over het tijdstip der verhuring van een deel wegenis der stads wandeling.

ZITTING VAN 20 SEPTEMBER.

1. Programma der feesten van Sint Gummaruskermis. = Aangenomen. — 2. Begrootingen der kerkfabrieken voor het dienstjaar 1880. = Verzonden voor onderzoek en verslag naar

de sectie van financiën. — 3. Voorstel in ruiling van stadsgronden. = Onderzoek *de Commodo et Incommodo*. — 4. Goedkeuring der lijsten van de kinderen die het kosteloos onderwijs in de gemeentescholen aanvragen. — 5. Gunstig advies op eene vraag in vermindering der huurpacht eens eigendoms van het armbestuur.

ZITTING VAN 6 OCTOBER.

1. Nederlegging van het verslag over het bestuur en den toestand der zaken van de stad voor het dienstjaar 1878-1879. = Beslissing hetzelfde in de twee talen te doen drukken. — 2. Nederlegging van den stads begrootingsstaat voor het dienstjaar 1880. = Zal in openbare zitting bepleten worden. — 3. Overziening der stadskas voor het 3^e kwartaal 1879. — 4. Liefdadige gestichten. = Besluit houdende verdeeling der stortingen in het gemeen fonds van 1880. — 5. Nederlegging en verzending naar de sectie van financiën der begrootingsstaten van de liefdadige gestichten voor 1880. — 6. Ontslag ingediend door vier leden van het onderwyzend personeel der gemeentescholen, en beslissing over de verdeeling van het getal klassen der meisjesschool. — 7. Gunstig advies over de begrootingsstaten der kerkfabrieken voor het jaar 1880. — 8. Goedkeuring der rekeningen van de beide liefdadige gestichten voor 1878. — 9. Stemming van buitengewone credieten voor herstellingswerken aan het beiaardspel en aan de brug op den Mosdijk.

ZITTING VAN 11 OCTOBER.

Ontslagen en benoemingen in het onderwyzend personeel der gemeentescholen.

ZITTING VAN 23 OCTOBER.

1. Uitreiking eener werkmans medalie. — 2. Benoeming van den onderwijzer der gemeente jongensschool op het gehucht Lisp.

ZITTING VAN 13 NOVEMBER.

1. Overzicht der kas van den ontvanger der beide liefdadige gestichten voor het 3^e kwartaal 1879. — 2. Voordeelig advies op eene onderhandsche verhuring van een perceel land van het bureel van weldadigheid. — 3. Verkoop van een gedeelte beemds van de burgerlijke gast- en godshuizen. = Uitgesteld. — 4. Voordeelig advies op eenen afleg van rente het armbestuur toehoorende. — 5. Ontslagen in het personeel van het lager onderwijs. — 6. Stads begrootingsstaat 1880. = Discussie. — 7. Begrootingsstaat der stads teekenschool voor de jaren 1879 en 1880. = Aangenomen. — 8. Voorloopige goedkeuring der aanbesteding van den steenweg buiten de Moll aan den prijs van fr. 43,904,00.

ZITTING VAN 29 NOVEMBER.

1. Ontslag van den commissaris van politie. = Mededeeling. — 2. Eindelijke goedkeuring der aanbesteding van den steenweg buiten de Moll. — 3. Stadsrekening dienstjaar 1878. = Goedkeuring door de bestendige Deputatie. — 4. Gunstig advies op beraadslagingen van het kerkfabriek Sancti Gummari, betrekkelijk de aanneming van legaten. — 5. Legging van stoepen op de Werft. — 6. Begrootingen der beide liefdadige gestichten voor het dienstjaar 1880. = Goedgekeurd. — 7. Voordeelig advies op de processen-verbaal van verkooping van gras en nagras in 1879 door de liefdadige gestichten gehouden. —

8. Voortzetting der discussie van den stads begrootingsstaat voor 1880. — 9. Berg van barmhartigheid. = Gedeeltelijke vernieuwing van het besturend personeel. — 10. Idem der beide liefdadige gestichten en van het gaz-gesticht.

ZITTING VAN 3 DECEMBER.

1. Bepaaldelijke vaststelling der hoogte van den stoep der Werft. — 2. Eindelijke stemming van den stads begrootingsstaat voor 1880.

ZITTING VAN 24 DECEMBER.

Overlijden van den gemeenteontvanger. = Maatregelen ten dien opzichte genomen en delegatie an den heer schepen De Strycker tot tijdelijke bediening der plaats.

Collegie van Burgemeester en Schepenen.

Heeft geene verandering ondergaan.

De heer J. B. A. Peeters, gemeenteontvanger, is op 23 December 1879 overleden; sedert den jare 1866 dat hij deze plaats bekleedde, heeft die ambtenaar steeds blijken van ijver en werkzaamheid aan den dag gelegd.

De gemeenteraad heeft in zijne plaats benoemd de heer J. H. Peeters, zoon, klerk ter stads secretarij.

Ten gevolge dezer benoeming zijn verschillende veranderingen in de betrekkingen der stadsbeambten tot stand gekomen en de jaarwedden opnieuw geregeld.

Kiezerslijsten. — Lijst der jury. — Kiezingen.

De herziening der kiezerslijsten over het jaar 1880 heeft ditmaal plaats gehad van een tot vijftien October en den volgende uitslag opgeleverd :

Kiezers voor de wetgevende kamers	439
Idem voor den provincialen raad	1005
Idem voor den gemeenteraad.	1355

In dit laatste getal zijn 46 kiezers begrepen die door hunne moeders zijn afgevaardigd, waarvan 32 voor de provincie en 14 voor de gemeente.

43 Kiezers eigenen zich het derde gedeelte der grondlasten toe, van de eigendommen welke zij in huur hebben.

De volgende tabel duidt het beroep der kiezers aan van de wetgevende kamers :

Landbouwers en pachters	26
Nijveraars, bestuurders van fabrieken of werkhuizen	33
Beenhouwers	12
Brood- en pastijbakkers	28
Brouwers.	4
Maalders.	4
Aannemers, metsers, schilders en timmerlieden	17
Goud- en zilversmeden, juweliers en horlogiemakers	3
Boekdruckers en boekhandelaars	2
Andere nijveraars	19
Herbergiers en hotelhouders	8
Winkeliers (verkoop in 't klein)	58
Herbergiers en drankslijters.	31
Kooplieden, reeders en zaakwaarnemers	37
Bankiers, wisselaars en makelaars	5
Beambten en bedienden van den staat	8
Ambtenaars en bedienden der provincie en der gemeente	7
Rechters en raadsleden	"
Advokaten en pleitbezorgers	3
Notarissen	3
Geestelijken	15
Schoolbestierders, professors en onderwijzers	4
Doctors in medecijnen en heelkunde	4
Andere personen tot den gezondheidsdienst behoorende	5
Letterkundigen en dagbladschrijvers	"
Kunstenaars, schilders, beeldhouwers en bouwmeesters	3
Officieren van het leger	5
Grondeigenaars, renteniers, burgerlijke- en militaire gepensioneerden	55
Andere beroepen	40
Totaal	439

57 Inwoners zijn op den lijst van de gezworenen ingeschreven.

BEWEGING DER BESTUURLIJKE ZAKEN.

Ziehier de tabel der beweging van bestuurlijke zaken :

BUREELEN	ONTVANGENE BRIEVEN	VERZONDENE BRIEVEN
1 ^e Bureel	1431	1304
2 ^e Bureel	143	253

Stedelijk archief.

Ten gevolge der wijzigingen in het personeel der stads beambten is de bediende, gelast met de rangschikking der stads archieven, bepaaldelijk aan het stads secretariaat gehecht en vervangen door eenen beambte bijzonder met dit voorwerp en de volksboekery gelast en tevens al het werk verrichtende dat de jaarlijksche overziening der kiezerslijsten oplevert.

Wij koesteren de hoop welhaast het volledig in orde brengen van die belangrijke bescheiden te kunnen bestatigen.

*Gemeentegoederen. — Aankopen. — Verkoopingen. —
Verwisselingen.*

De stad heeft machtiging bekomen tot het aankopen der gronden benoodigd voor het leggen van den steenweg buiten de Moll, dit gedeelte der stad verbindende aan den steenweg op Sinte Catharina Waver en Duffel, alsook tot verkoop van twee kleine perceeltjes grond in de Schoolstraat palende aan eigendommen gelegen in de Sint Huibrechtstraat. Eene verwisseling van erve heeft insgelijks plaats gehad.

TITEL III

GELDWEZEN DER GEMEENTE.

Ontleding der stadsrekening van 1879.

GEWONE EN BUITENGEWONE UITGAVEN.

A. Gewone.

1 ^o	Gemeentebestuur	fr.	24466,88
2 ^o	Openbare veiligheid	"	28027,52
3 ^o	Gemeentewerken	"	19712,14
4 ^o	Koophandel en scheepvaart	"	2458,95
5 ^o	Kazerneering, militaire inkwartiering en vervoer	"	873,99
6 ^o	Openbare weldadigheid	"	16350,15
7 ^o	Eeredienst	"	" "
8 ^o	Openbaar onderwijs	"	41795,65
9 ^o	Schoone kunsten	"	10396,90
10 ^o	Gem.-schuld. — Intresten en aflossingen	"	38870,69
11 ^o	Regelingen	"	5221,28
12 ^o	Herhalingen	"	2283,00

B. Buitengewone.

13 ^o	Buitengewone uitgaven	"	" "
14 ^o	Verschillende uitgaven	"	1337,88
15 ^o	Nieuwe werken	"	50064,16
TOTAAL DER UITGAVEN			fr. 241859,19

GEWONE EN BUITENGEWONE ONTVANGSTEN.

A. Gewone.

§ 1. Opbrengst der eigendommen.	{	Vaste goederen	fr.	5017,47
		Houtkap en plantagiën	"	385,28
		Grondcijsnen en renten op particulieren.	"	83,33
		Onderhoud der buurtwegen (1)	"	3127,91
§ 2. Toegestane ontvangsten voor verschillende diensten.	{	Weeg- en meetrechten.	"	" "
		Plaats- en kaairechten.	"	4426,02
		Opbrengst der privaten	"	735,44
		Havenrechten	"	382,40
		Opbrengst van straatmest	"	707,00
§ 3. Belastingen.	{	Opcentimen op 's rijks belastingen.	{	Gewone 7 Buitengewone "
		Idem voor afleg van leeningen, afgeschafte rechten en uitvoering van gemeentewerken.		
		Belasting op de honden (memorie)	{	Grondbel. 41 Personeel 36 Patenten 8
		Aandeel in het gemeente-fonds. (Wet van 18 Juni 1860.)		
		Er bestaat geen slachthuis.		
				" 42565,07
				" " "
§ 4. Octroi.		Aandeel in het gemeente-fonds. (Wet van 18 Juni 1860.)		" 82582,34
§ 5. Slachthuis.		Er bestaat geen slachthuis.		"
§ 6. Verhuring van plaatsen op de markten.		Het aandeel dier verhuring is begrepen onder § 2.		
§ 7. Personele belastingen.		Geene.		
§ 8. Opbrengst der boeten.		Geene.		
§ 9. Verschillende belast.		Geene.		
§ 10. Verschillende ontvangsten.	{	Opbrengst der akten van den burgerlijken stand	"	164,36
		Kazenering der gendarmen	"	191,98
		Wederigave van betaalde reiskosten aan behoeftige reizigers	"	" "
		Idem van vervoerkosten van burgerlijke en militaire gevangenen	"	" "
		Verkoop van buiten dienst gestelde voorwerpen	"	221,00
		Interesten van schuldvorderingen ten laste van den staat en van het gemeente-krediet	"	1593,00
		Batig slot der rekening van het gaz-gesticht	"	15000,00
		Toelage van den staat voor het lager onderwijs	"	18452,54
		Opbrengst der verhuringen van grassingen	"	605,00
		Cpbrengst van de verhuring van jachtgronden op de eigendommen onder Nylen	"	20,00
		Idem van het aandeel der betalende leerlingen van de scholen extra-muros	"	398,15
		Toelage van den staat voor de scholen van volwassenen	"	1818,00
		Fondatie Heyns	"	588,62
		Subsidie van staat en provincie voor den onderhoud der school van teeken- en bouwkunde	"	4000,00
		Idem dito voor den onderhoud der bewaarschool	"	1300,00
		Inkomsten der bewaarschool	"	493,08
		Wederigave van de sommen in de kas van het gemeen fonds gestort	"	5750,15

Over te dragen. fr. 190608,14

(1) Zie afzonderlijke rekening onder litt. D.

B. Buitengewone

	Overdracht	fr.	190608,14
1. Overschot van het vorig dienstjaar	»	14069,97	
2. Invordering der achterstallige subsidiën voor de werken van den grooten toren	»	10000,00	
3. Naamlooze storting in de stadskas	»	20,00	
4. Buitengewone toelaag voor het lager onderwijs in de Oefenschool (1877)	»	1000,00	
5. Overneming van een gedeelte stadsmuur	»	23,22	
6. Aandeel in politie-boeten (1878)	»	6,70	
7. Schadeloosstelling kazerneering der gendarmen, 2 ^e semester 1877	»	84,64	
8. Aandeel in de provinciale belasting op de honden 1877.	»	568,78	
9. Storting van het gaz-gesticht voor uitbreiding der gaz-canalisaatie en vergrooting der woning van den Directeur	»	1994,27	
10. Verkoop van hoogstammige boomen	»	1934,00	
11. Verkoop van gronden	»	19132,20	
12. Vergunning van grond op het kerkhof in 1878 toegestaan of aangevraagd	»	702,00	
13. Intresten van gelden op de spaarkas	»	» »	
14. Aandeel van het Bureel van Weldadigheid in de kosten van het lager onderwijs.	»	1500,00	
15. Vergelding van den Staat voor den bruggendraaier der Leuvensche poort	»	150,00	
16. Subsidie van den Staat voor het nieuw vrederegerecht	»	» »	
17. Buitengewone storting in stadskas van gerealiseerde beneficiën van het gaz-gesticht	»	» »	
18. Subsidie van het Staatsbestuur voor de beurzen der tentoonstelling van Parijs	»	480,00	
19. Subsidie van den Staat voor het uitvoeren van gezondheidswerken	»	» »	
20. Subsidiën van Staat en Provincie in het leggen van buurtsteenwegen	»	29326,00	
Geheel der ontvangsten.			fr. 271599,92
Geheel der uitgaven			fr. 241859,19
Overschot			fr. 29740,73

C. Buurtwegen. — Onderhoud.

(Art. 14 der wet van 14 April 1841.)

BIJZONDER FONDS. — REKENING VOOR HET DIENSTJAAR 1879.

Uitgaven	fr.	5234,35
Ontvangsten	fr.	3127,91
Te kort.		fr. 2106,44

REKENPLICHTIGHEID. *

Begrotingsstaat.

De stads begrotingsstaat voor het dienstjaar 1880 door den gemeenteraad gestemd in zitting van 3 December 1879, heeft tot heden de goedkeuring der bestendige Deputatie van den Provincialen raad niet ontvangen.

Onnoodig te bestatigen dat deze vertraging in het beheer der stads geldelijke zaken eene groote verwarring brengt.

TITEL IV

LIEFDADIGE GESTICHTEN.

Bureel van Weldadigheid.

In plaatsvervangng van den heer Van Rompay overleden en wiens diensttijd op 31 December 1879 eindigt, is genoemd de heer Van der Plancken, apotheker.

ROERENDE EN ONROERENDE GOEDEREN.

De prijzen op de vorige verhuringen bekomen waren buitengewoon hoog en deden op de volgende verhuringen eene vermindering voorzien welke dan ook onvermijdelijk heeft plaats gehad.

GIFTEN EN LEGATEN.

Sedert het laatste verslag heeft het bestuur ontvangen :

1° Een legaat van fr. 5000 der vrouwe wed. Hermans-De Haes geschonken om deszelfs intresten ervan gebruikt te worden voor uitdeelingen in brood aan de behoeftigen in het winterjaargetijde.

2° Eene gift van fr. 10000, door mevr. Van Geetruyen-Schram, geschonken zonder bepaalde lasten.

3° Eene som van fr. 100, voor aandeel in vergunningen van grond op het gemeentekerkhof.

De onderhoudskosten dezer personen bedroegen :

A.	Onderhoud der ouderlingen	fr.	4498,89
B.	" zinneloozen	"	10600,00
C.	" verlaten kinderen en weezen	"	4289,68
D.	" vondelingen	"	" "
Samen fr.			19388,57

UITDEELINGEN EN ONDERSTAND GEDURENDE HET JAAR 1879.

1 ^o	In geld.	fr.	38983,27
2 ^o	" brood	"	2373,94
3 ^o	" kleedingsstukken	"	6926,89
4 ^o	" geneesmiddelen	"	1999,78
5 ^o	" loon der geneesheeren	"	2098,00
6 ^o	" begrafeniskosten	"	155,35
Totaal. fr.			52537,23

De onderstand in 1879 aan vreemde behoeftigen verleend, beloopt tot de som van fr. 2708,64.

Er bleef uit dien hoofde op 1 Juli laatstleden aan het bestuur nog schuldig, zoowel op het loopende dienstjaar als op de vorigen, de som van fr. 3996,97.

Het bestuur heeft aan andere gemeenten uitbetaald voor verschoten onderstand aan behoeftigen onzer stad, eene som van fr. 2907,22.

Gast- en Godshuizen.

BESTUUR.

De gemeenteraad heeft het mandaat van den heer Emile De Strycker, aftredend lid, voor een vijfjarig tijdvak vernieuwd.

ROERENDE EN ONROERENDE GOEDEREN.

De bemerkingen aangaande de verhuringen van het bureau van weldadigheid zijn op het tegenwoordig hoofdstuk toepasselijk.

GIFTEN EN LEGATEN.

De volgende giften en legaten zijn aan het bestuur van Gast- en Godshuizen in den loop van 1879 gemaakt.

1° Gift van fr. 20000 door mevrouw Van Geetruyen-Schram geschonken, voor onderstand en uitbreiding van het jongens weezenhuis.

2° Een perceel land gelegen te Lier, gekend op het kadaster wijk F, n° 541c, groot 66 aren 70 centiaren op last van vruchtgebruik, insgelijks in voordeel van het jongens weezenhuis.

3° Negentig ten honderd van het zuiver overschot der nalatenschap van wijle vrouwe D'Hooghe, geboren Susanna Maria Josepha Berckmans op last van lijftocht en mede in voordeel van bovengenoemd weezenhuis.

4° Eene som van fr. 100 zijnde het aandeel der Godshuizen in de vergunningen van grond op het gemeente kerkhof.

AANKOOPEN. — VERKOOPINGEN. — VERWISSELINGEN.

Het bestuur is gemachtigd geworden :

1° In openbare veiling te stellen een gedeelte gronds uitmakende twaalf loten van den eigendom genaamd *Gasthuisbeemd*; dit deel groot 13 aren 65 centiaren heeft de somme opgebracht van fr. 9780.

2° Aan de stad Lier af te staan voor den steenweg buiten de Mollpoort 13 aren 41 centiaren aan den prijs van fr. 5000 de hectare.

3° Aan den Belgischen Staat twee perceelen beemd inhoudende 14 aren 85 centiaren voor de somme van fr. 3655, benoodigd voor de afsluitingswerken aan de samenvloeiing der beide Nethen.

AFLEG EN WEDERAANLEG VAN KAPITALEN.

Gedurende het afgelopen jaar 1879 heeft het bestuur de terug betaling van verschillende kapitalen ontvangen voor een gezamenlijk bedrag van fr. 7797,17, welk opnieuw in Belgische fondsen is aangelegd.

REKENDIENST.

De begrooting 1880, door den gemeenteraad goedgekeurd, beloop in ontvangsten en uitgaven tot de som van fr. 127067,22. De rekening van 1879 levert de volgende uitslagen op :

Ontvangsten	.	.	.	.	.	fr.	135997,34
Uitgaven	.	.	.	.	.	"	105862,74
						Overschot	fr. 30134,60

STATISTIEK VAN DE GODSHUIZEN DER OUDERLINGEN, WEEZEN, ENZ.

Op 1 Juli laatstleden was de bevolking onzer godshuizen samengesteld als volgt :

				MANNEN.	VROUWEN.
Godshuizen.	{	St Jacobs	.	28	1
		St Antonius	.	"	19
		St Anna en Joachim	.	7	15
		St Barbara en Beatrix	.	"	27
		Meisjesweezenhuis	.	"	54
		Jongens "	.	13	1
		Ziekenhuis Beggijnhof	.	"	1
Samen				48	118
Geheel				166	

Gedurende het jaar 1879 zijn er in het burgerlijk godshuis 506 ziekenen verpleegd en 83 overleden.

Berg van Barmhartigheid.

WERKZAAMHEDEN.

De heer Naets-Lambrechts, nijveraar, is lid van het bestuur benoemd in plaatsvervanging van den heer Van Rompay, overleden.

In het personeel der beambten heeft geene verandering plaats gehad.

Bijzjnde staten duiden de beweging aan der magazijnen alsmede der bewerkingen van 1878-1879.

REKENING DER PANDEN. — BEWEGING VAN HET MAGAZIJN.

GETAL INGEBRACHTE PANDEN EN BEDRAG DER GELEENDE KAPITALEN	In magazijn op den 1 Januari 1879	Panden ingezet gedurende het jaar	TOTAAL	PANDEN UITGEGAAN gedurende het jaar			In magazijn op 31 Dec. 1879
				bij lossing	bij verkoop	TOTAAL	
Panden	In nieuwe koopwaren	51	168	132	24	156	63
	Andere	5136	19153	18161	468	18629	5660
	Totaal.	5187	19321	18293	492	18785	5723
Geleende kapitalen	Op nieuwe koopwaren	1711	4320	3615	540	4155	1876
	Andere	34127	101738	95039	1445	96484	39381
	Totaal.	35838	106058	98654	1985	100639	41257

BEWERKINGEN.

20313	19321	"	992	109734	106058	"	3676	18293	98654	492	2812	1985	827	fr. 4,04									
AANTAL PANDEN ingezet gedurende HET JAAR		Meer ingezet in 1879		Minder ingezet in 1879		BEDRAG der geleende KAPITALEN OP DE PANDEN gedurende het jaar		Meer geleend in 1879		Minder geleend in 1879		Aantal panden gelost in 1879		Bedrag der lossingen		Aantal panden verkocht in 1879		BEDRAG der VERKOOPINGEN in		Meer verkocht in 1879		Middelbare waarde van iederen verkochten pand in 1879	
1878	1879																						

*Spaar- en voorzieningskas ten voordeele der werklieden;
genootschappen van onderlingen bijstand.*

Uitslag der rekeningen van de erkende maatschappijen van onderlingen bijstand voor het dienstjaar 1879.

1° Vereeniging der schoenmakers, huidenvetters, enz., erkend bij Koninklijk besluit van 31 December 1853 en 28 April 1871.

Ontvangsten in 1879	fr.	429,60
Boni der vorige dienstjaren	"	1257,07
Totaal der ontvangsten	fr.	1686,67
Uitgaven van allen aard	fr.	593,00
Boni op 1 Januari 1880	fr.	1093,67

2° Vereeniging der kleermakers, erkend bij Koninklijk besluit van 9 April 1857.

Ontvangsten in 1879	fr.	398,36
Boni der vorige dienstjaren	"	850,04
Totaal der ontvangsten	fr.	1248,40
Uitgaven van allen aard	fr.	440,31
Boni op 1 Januari 1880	fr.	808,09

3° *Koninklijke Maatschappij der Belgische Redders*, provinciaal comiteit van Antwerpen, afdeeling van het kanton Lier, tusschen de gedecoreerden voor daden van moed en zelfop-offering, erkend bij Koninklijk besluit van 4 November 1872.

Ontvangsten in 1879	fr.	276,30
Boni der vorige dienstjaren	"	1033,44
Totaal der ontvangsten	fr.	1309,74
Uitgaven van allen aard	fr.	236, "
Boni op 1 Januari 1880	fr.	1073,74

*Bijzondere liefdadige instellingen, tentoonstellingen
van kunstvoorwerpen, enz.,
om de behoefte ter hulp te komen.*

Zijn onbekend; geene tentoonstellingen hebben in 1879 plaats gehad.

Geneeskundige dienst.

De volgende veranderingen in den geneeskundigen dienst der stad zijn tot stand gekomen :

Hebben zich te Lier gevestigd, de heeren Philippart, bataillon's doctor, bij het 8^e linie-regiment en D'Hooghe, Karel, doctor in de genees-, heel- en vroedkunde.

TITEL V

KATHOLIEKE EEREDIENST.

Geestelijkheid.

Zonder verandering.

KERKEN EN PASTORIJEN.

In het verslag van verleden jaar meldden wij dat nieuwe beletsels de uitvoering der uitwendige herstellingen van de Sint Gummaruskerk waren komen verhinderen. Dit ontwerp is tot nog toe zonder gevolg gebleven; het zal slechts voltoerd worden wanneer het geschil, ontstaan betrekkelijk het verleenen der toelagen door Staat en Provincie, opgelost is.

Integendeel heeft de Kerkfabriek eenige verfraaiingswerken aan de gebouwen afhangende van Sint Pieters kapel doen verrichten, en in afwachting dat geldmiddelen zullen toelaten dit kerkje, merkwaardig door zijne oudheid, volledig te herstellen, is hetzelfde met eene ijzeren grilje, in verband met den stijl des gebouws afgesloten. Aan het gebouw der kerk van Sinte Margaretha op het Beggijnhof zijn merkelijke herstellingen gedaan.

De gebouwen der andere kerken zijn allen in voldoende staat van onderhoud.

Kerkfabrieken.

FABRIEKRADEN EN BUREELEN DER KERKMEESTERS.

De jaarlijksche vernieuwingen hebben ingevolge de wet plaats gehad op het gestelde tijdstip, en den volgenden uitslag opgeleverd :

a) St GUMMARUSKERK.

MM. Hellemans en Mast zijn als leden van den raad herkozen en wederzijds opnieuw tot voorzitter en geheimschrijver benoemd.

M. Notelteirs, aftredend lid, is in den kerkmeestersraad behouden.

Het bureel der kerkmeesters heeft M. Notelteirs als voorzitter, M. Cools als schatbewaarder en M. Mast als geheimschrijver herkozen.

b) KERK VAN DE HEILIGE MARGARETHA.

De heeren Caluwaerts en De Backer zijn als leden van den raad herkozen en tot voorzitter en geheimschrijver benoemd; M. De Backer is insgelijks als lid van het bureel der kerkmeesters herkozen.

Dit bureel heeft M. Van den Brande als voorzitter, M. Stevens als schatbewaarder en M. De Backer, als geheimschrijver behouden.

c) KERK VAN DEN HEILIGEN JOZEF.

M. De Pooter-Vervoort welke tot het oprichten van de kerk van Lisp veel heeft bijgedragen, is overleden.

M. Claes, zoon, wordt als lid van den raad gekozen in vervanging van M. De Pooter voornoemd.

Worden gekozen als voorzitter en geheimschrijver van den raad, de heeren Van der Auwera en Claes.

Tot leden van het bureel der kerkmeesters worden benoemd de heeren De Peuter en Claes welke dan ook wederzijds tot voorzitter en geheimschrijver worden benoemd.

REKENWEZEN.

A. BEGROOTINGSSTATEN VAN 1880.

I. Kerk van den Heiligen Gummarus.

Ontvangsten van allen aard	.	.	.	fr.	50115,21
Uitgaven	.	.	.	"	50114,93
				Batigslot	fr. 0,28

II. Hulpkerk van de Heilige Margaretha

Ontvangsten van allen aard	.	.	.	fr.	4744,46
Uitgaven	.	.	.	"	4742,78
				Batigslot	fr. 1,68

III. Hulpkerk van St Jozef te Lisp.

Ontvangsten van allen aard	.	.	.	fr.	5885,70
Uitgaven	.	.	.	"	5875,00
				Batigslot	fr. 10,70

B. REKENINGEN.

De rekeningen der kerkfabrieken voor het dienstjaar 1879 zijn gesloten en leveren de volgende uitslagen op :

A. Kerk van den H. Gummarus.

Ontvangsten	.	.	.	.	fr.	43746,43
Uitgaven	.	.	.	.	"	39169,52
					Batigslot	fr. 4576,91

B. *Hulpkerk van de H. Margaretha op het Beggijnhof.*

Ontvangsten	.	.	.	.	.	fr.	5035,95
Uitgaven	.	.	.	.	.	"	4936,86
Batigslot							fr. 99,09

C. *Hulpkerk van St Jozef te Lisp.*

Ontvangsten	.	.	.	.	.	fr.	4393,20
Uitgaven	.	.	.	.	.	"	4250,31
Batigslot							fr. 142,89

GIFTEN EN LEGATEN.

De volgende giften en legaten zijn sedert het laatste verslag aan de verschillende kerken gemaakt.

1° Aan de kerk van den H. Gummarus :

A. Door vrouwe weduwe Hermans, geboren De Haes, eene somme van fr. 500 op last van 8 gelezene zielmissen aan het honorarium van fr. 2.

De gemeenteraad heeft de beraadslaging hiertoe betrekkelijk terug naar het bureel der kerkmeesters gezonden met de opmerking dat de opbrengst der aangebodene som, na aftrek der successierechten, niet voldoende zoude wezen tot de exoneratie van den opgelegden last op voete van het diocesaan-tarief bij kk. besluit van 16 Januari 1880 goedgekeurd.

B. Door mevrouw Van Geetruyen-Schram, eene som van fr. 1000 op laste van een jaargetijde tot nagedachtenis harer zuster, wijle mevrouw Peeters-Schram, en dit boven de fr. 1000 welke deze laatste dame vroeger gestort had, insgelijks op last van een jaargetijde voor haren echtgenoot wijlen de heer Peeters-Schram, oud-burgemeester der stad.

2° Aan de kerk van St Joseph op het voorgeburcht Lisp :
Door mevrouw Van Geetruyen-Schram, eene som van
fr 10000 zonder bepaalde lasten.

De noodige machtiging tot aanneming dezer giften is door
de bevoegde overheid nog niet afgeleverd.

TITEL VI

OPENBAAR ONDERWIJS.

Lager onderwijs.

GEMEENTE SCHOLEN VAN HET LAGER ONDERWIJS.

De wet van 1 Juli 1879 bekwam slechts hare volledige uitvoering bij het begin van het schooljaar 1879-1880.

Het invoeren der nieuwe wetgeving had voor gevolg eene geheele verandering in het onderwijzend personeel teweeg te brengen.

Jufvrouw Philomena Van In hoofdonderwijzeres der stads meisjesschool sedert haren oorsprong, en aan wiens kundig beleid dit gesticht zijnen steeds toenemenden bloei grootendeels verschuldigd was, heeft haar ontslag aangeboden en zich van het onderwijs verwijderd. De raad heeft haar bedankingen gestemd voor de door haar bewezene diensten. Eene vraag in bekoming van pensioen gesteund op haren gezondheidstoestand en 25 jaren dienst, zoo in de school Heyns als in de stads-school, werd door het staatsbestuur niet ingewilligd.

Jufvrouwen R. Gillé, A. Tysmans, C. Tysmans, M. Janssens, V. Janssens, J. Van de Wouwer en J. Roosemont gaven insgelijks hun ontslag en werden benoemd als onderwijzeressen in de vrije katholieke lagere scholen.

Jufvrouwen Monica Wouters en Louisa Mertens werden benoemd als onderwijzeressen te Konings-Hoyckx en te Tongerlo; op het oogenblik dat wij dit verslag schrijven ontvangen wij

het ontslag van jufvrouw Coleta De Laet, onderwijzeres der borduurschool.

D'heer Vermeiren, onderwijzer, en jufvrouw Maria Pittoors onderwijzeres der school van Hagenbroek gaven hun ontslag en zijn benoemd bij het vrije katholieke onderwijs.

D'heer Delpire, onderwijzer der school Lisp, werd benoemd als leeraar bij de staats normaalschool te Bergen.

De gemeenteraad benoemde 1° als hoofdonderwijzeres in de stads meisjesschool, vrouwe De Deken-Theus onderwijzeres der school Lisp;

2° Als onderwijzer der jongensschool Hagenbroek, den heer De Vos, hulponderwijzer te Contich;

3° Als onderwijzer der jongensschool Lisp, den heer Bouwen, hulponderwijzer in de oefenschool.

Geene enkele vraag is het stedelijk bestuur toegekomen voor het verkrijgen der ledige plaatsen van onderwijzeressen bij de stads meisjesschool en derhalve heeft de gemeenteraad geene benoemingen kunnen doen.

Van ambtswege heeft de hoofdinspecteur tijdelijke onderwijzeressen aangesteld in de scholen Hagenbroek en Lisp; de eerste is voorzien van een diploma, de tweede niet.

Drie ongediplomeerde jufvrouwen werden vervolgens aangesteld als tusschentijdige onderwijzeressen bij de meisjesschool.

Mad. Scheffermeyer-Brooymans is bepaaldelijk onderwijzeres der school Hagenbroek benoemd, bij besluit van den minister van openbaar onderwijs.

De oefenschool bekam eene geheele andere inrichting dan te voren; een bijzonder leeraar bestuurt dezelve, en is bijgestaan van een aantal hulpleeraars. Haar onderwijzend personeel rechtstreeks door het staatsbestuur benoemd, werd insgelijks teenemaal veranderd.

Het getal leerlingen daalde merkelyk in alle de gemeente scholen.

In de oefenschool van 589 op 175.

In de kosteloze meisjesschool van 627 op 164.

In de jongensschool Hagenbroek van 76 op 23, waarvan 4 betalende.

In de meisjesschool Hagenbroek van 95 op 18, waarvan 1 betalende.

In de jongensschool Lisp van 116 op 52, waarvan 12 betalende.

In de meisjesschool Lisp van 82 op 37, waarvan 4 betalende.

VRIJE LAGERE SCHOLEN.

Het vrije katholieke onderwijs is hier ter stede ingericht in kosteloze scholen, eene voor jongens en eene voor meisjes binnen de stad, en ook in eene jongensschool en in eene meisjesschool op het voorgeburcht Lisp. Het onderwyzend personeel dier scholen bestaat uit 12 gediplomeerde onderwijzers en onderwijzeressen, 1 niet gediplomeerde onderwijzer en 2 religieusen Ursullinnen.

De bevolking dier scholen was op het einde van het afgelopen schooljaar als volgt :

Voor de stad :	jongensschool . . .	474
	meisjesschool . . .	511
Voor Lisp :	jongensschool . . .	108
	meisjesschool . . .	125

De vrije betalende scholen voor jongens telden op 31 December 1879 219 leerlingen, die der meisjes 490 leerlingen, waarvan 80 inwonende.

De van ouds bestaande kosteloze meisjesschool in een klooster dezer stad telde 92 leerlingen.

Eene kostelooze Zondagsschool van ouds in een ander klooster bestaande, werd bijgewoond door 300 meisjes.

BEWAARSCHOOL.

De stads bewaarschool is gedurende het afgeloopen schooljaar bezocht door 184 jongens en 191 meisjes; te samen 375 leerlingen.

De school is steeds gebleven onder het toezicht van eene commissie, samengesteld uit den heer burgemeester, voorzitter, den zeer eerw. heer Ph. De Coster, pastor-deken, de heeren Edmond Duysters, F. Schoeters, Gustaaf Van In, Ed. Peeters en den eerw. heer De Hert.

De heer Gouverneur heeft te kennen gegeven dat, bij toepassing der wet van 1 Juli 1879, de bewaarschool zoude moeten toegevoegd worden aan de stads meisjesschool en die toevoeging voor gevolg zoude hebben de bewaarschool te plaatsen onder de waakzaamheid der gemeente overheid, der inspecteurs van het lager onderwijs en van het schoolcomiteit — ook zoude in dit geval de bediening van voornoemde commissie komen te eindigen.

De gemeenteraad heeft op dit stuk een ongunstig advies verleend. Het besluit van het staatsbestuur is ons tot dus verre niet bekend.

SCHOLEN VAN VOLWASSENEN.

Het staatsbestuur heeft van ambtswege de scholen van volwassenen, in de stad bestaande, bij de lagere scholen ingelijfd.

NORMAALSCHOOL VAN DEN STAAT.

De leergangen dier school werden door 129 leerlingen bijgewoond, verdeeld in drie klassen :

Eerste studiejaar	49	leerlingen.
Tweede „	33	„
Derde „	47	„

Bij het uitgangs-exaam zijn 46 leerlingen gediplomeerd geworden, te weten :

Van den eersten graad	2
Van den tweeden „	17
Van den derden „	27

Bij ministerieel besluit van 2 Augusti laatst, werden 52 leerlingen tot het eerste studiejaar aangenomen.

MIDDELBARE SCHOOL.

Deze school telde gedurende het schooljaar 1879-1880 221 leerlingen, te weten :

Humaniteiten	5
Middelbare school	25
Voorbereidende afdeeling	187

Bij koninklijk besluit van 21 September laatst, wordt aan den heere Van Thielen, bestuurder der school, uit hoofde van gezondheidsrede, een verlof toegestaan en in zijne plaats tot bestuurder genoemd den heere Schotte, R. A., regent bij de middelbare school van Yperen.

Verschillende wijzigingen hebben tusschen de andere leden van het onderwijzend personeel plaats gehad.

TITEL VII

SCHOONE KUNSTEN, WETENSCHAPPEN EN LETTEREN.

Schoone kunsten, academiën van schoone kunsten. —

*Bijzondere scholen van teekenkunde, schilderkunst,
plaatsnede, beeldhouwkunst, enz. — Museums. —*

Bijzondere kunstverzamelingen. —

Tentoonstellingen van kunstvoorwerpen. — Monumenten. —

*Conservatoriums. — Muziekscholen, muziek- en
tooneelgezelschappen. — Maatschappijen van vermaak
en uitspanning, — Openbare feesten.*

De stadsschool van teeken- en bouwkunde neemt steeds toe in bloei en vooruitgang, het onderwijs heeft in de verschillende klassen geene wijzigingen ondergaan.

De leeraren hebben zich over het algemeen ieverig van hunne taak gekweten.

De jury ter beoordeeling der teekeningen en andere bewerkingen voor den prijskamp van het dienstjaar 1879-1880, heeft éénparig verklaard dat de kampstrijden in hun geheel zeer voldoende zijn geweest.

De modellen-galerij is door den bestuurder der school in orde gebracht;

De ornamenten zijn volgens tijdvak en stijl gerangschikt;

De figuren, borstbeelden en torsen zijn op dezelfde wijze geplaatst ;

De galerij bevat :

20	Grieksche ornamenten.	
4	Bijzantijsche "	
40	Romeinsche "	
2	Romaansche "	
18	Gothische "	
54	Renaissance "	
15	Moderne "	
21	Figuren halve levensgrootte en kleinere.	
10	Bovenlijven (torses), levensgrootte.	
54	Borstbeelden, Grieksche, Romeinsche, Gothische, Renaissance, enz.	
1	Basrelief, Gothisch.	
5	" Renaissance.	
	Anatomische figuren.	2 Levensgrootte.
	"	1 Bovenlijf.
	"	1 Borstbeeld.
	"	2 Hoofden.
Gedeelten : Beenen, Handen en Voeten, in levensgrootte alsook grootere en kleinere		
		72
Aangezichten		
		42
Dieren, kleiner dan levensgrootte		
		7
Dierenkoppen, levensgrootte		
		2
Verders eene groote hoeveelheid oude gedeelten van ornamenten.		

Het onderwijs is gegeven gedurende den winterleergang 1879-1880 :

Aan nieuwe leerlingen	169
" oude leerlingen	350
" leerlingen der klas van bouwkunde	91
Samen	610 leerlingen.

Onder deze telt men er 215 die aan verschillende gemeente der provincie toehooren.

Gedurende den zomerleergang 1880 is het onderwijs gegeven aan 207 leerlingen, waarvan 63 de klas van bouwkunde hebben bijgewoond.

Slechts 59 dezer bewonen onze stad; de overige bewonen wederkeuriglijk 36 gemeenten der provincie.

Staat en provincie hebben bij voortduring geldelijke toelagen aan de school verleend.

Het onderwijzend personeel noch dit der Bestierende Commissie hebben verandering ondergaan.

Gedurende het afgelopen jaar hebben er geene tentoonstellingen plaats gehad.

De muziekgenootschappen in de stad aanwezig, zijn ten getalle van 9, namentlijk :

- 3 Maatschappijen van harmonie.
- 4 Maatschappijen van fanfaren en
- 2 Zanggenootschappen.

De tooneelgezelschappen hebben geene wijzigingen ondergaan en geven bij voortduring openbare vertooningen.

Ter gelegenheid der 50^e verjaring onzer onafhankelijkheid werden in de hoofdstad van het Rijk en op eenige andere plaatsen luisterrijke feesten gegeven.

Onze stad zal in den loop van het aanstaande jaar op hare beurt die heugelijke gedachtenis op eene waardige wijze vieren.

Bibliotheek.

De volksbibliotheek heeft, gedurende het jaar 1879-1880, 7529 boeken in lezing aan huis gegeven, op de volgende tijdstippen :

1879	Maand	September	.	.	.	.	435
"	"	October	.	.	.	.	633
"	"	November	.	.	.	.	1041
"	"	December	.	.	.	.	934
1880	"	Januari	.	.	.	.	1155
"	"	Februari	.	.	.	.	1156
"	"	Maart	.	.	.	.	882
"	"	April	.	.	.	.	813
"	"	Mei	.	.	.	.	450
Te samen.							7529

De verdeeling dier boekwerken geschiedde als volgt :

Romantische verhalen, reisverhalen in 't Vlaamsch en in 't Fransch.	6270
Geschiedenis en aardrijkskunde	640
Verskillende werken.	619
	7529

Verder bezit de bibliotheek 5 nederduitsche- en 2 fransche tijdschriften welke in het lokaal kunnen geraadpleegd worden.

Sedert het laatste verslag is de stads volksbibliotheek met 105 werken, uitmakende 114 boekdeelen vermeerderd, te weten :

Giften van het staatsbestuur	.	.	.	.	54
Aankopen	.	.	.	.	55
Giften van bijzonderen .	.	.	.	.	5

Boekwerken voor de stadsbibliotheek worden insgelijks door het staatsbestuur bij voortduring geschonken en dragen veel tot de belangrijkheid derzelve bij.

Het bestuur der volksbibliotheek doet even als verleden jaar de hoogdringendheid uitschijnen om aan de lokalen der boekerij meerder uitbreiding te geven, daar de tegenwoordige ontoereikend zijn.

TITEL VIII

GEZONHEIDSLEER EN OPENBARE GEZONDHEID.

Plaatselijke geneeskundige commissie.

Buiten eenige gevallen van mazelen is de gezondheids-toestand bijzonder goed geweest.

Het comiteit van koepokinenting heeft gedurende het jaar 1879 299 kosteloze inentingén gedaan.

Er hebben geene veranderingen in de plaatselijke geneeskundige commissie plaats gehad. De provinciale geneeskundige commissie blijft voortdurend gelast met het opzicht der apotheken en drogerijen.

Het geneeskundig personeel der stad is met 2 doctors in de genees-, heel- en vroedkunde vermeerderd, namentlijk : de heeren Philippart, bataillon's doctor en Dhooghe, oud-leerling der Hoogeschool van Leuven.

Gezondmaking der wijken en verbetering der woningen van de werkende klas.

Er wordt op dit oogenblik voortgegaan met het leggen van onderaardsche waterloopen op de Kolveniersvest; op weinige uitzonderingen na, zijn bijna al de stadsstraten van dergelijke waterleidingen voorzien, hetgeen veel tot den goeden gezondheidsstaat der stad bijdraagt.

*Onheilen en rampen,
(onweder, hagel, overstromingen, brand, enz.)*

Onze bevolking is gelukkiglijk aan alle soort van onheilen ontsnapt; eenige beginselen van brand hadden plaats, doch werden spoedig gebluscht.

Een gedeelte der stad werd dit jaar nog met overstromingen der rivier geplaagd; de afsluitingswerken aan de samenvloeiing der Nethen, aan welkers uitvoering men thans bezig is, zullen, verhopende wij, aan die maar al te dikwijls vernieuwde en lastige ongelegenheden, een einde stellen.

Ten einde de bewoners der Werft zooveel mogelijk van de overstromingen te vrijwaren, zijn de stoepen voor de huizingen dermate verhoogd, dat de toegangen tot dezelve nooit onderbroken zijn.

TITEL IX

OPENBARE VEILIGHEID. JUSTICIE EN GEVANGENISSEN.

Policie : inrichting en personeel, verordeningen en reglementen.

De heer Michiels, commissaris van politie, heeft ten gevolge van ziekte en gevorderde jaren zijn ontslag gevraagd, welk dan ook bij koninklijk besluit van 29 December 1879 is aangenomen.

De gemeenteraad heeft den titularis die 36 jaren dienst in de politie telde, een levensdurend pensioen van fr. 1200 verleend, in aanzien der talrijke diensten door hem bewezen.

De heer Michiels had verschillende onderscheidingen voor daden van moed en zelfopoffering bekomen en bij koninklijk besluit van 15 September laatstleden is hij met het burgerlijk kruis van eerste klas vereerd.

De heer Alfons Van der Smissen, politie-beambte te Laeken, is bij koninklijk besluit van 26 April 1880 in plaatsvervangning van den heer Michiels benoemd.

De nieuwe titularis heeft verschillende wijzigingen in den dienst der agenten gebracht, waarvan de beste gevolgen worden verwacht; doch de uitbreiding van den dienst zal noodzakelijk eene vermeerdering van personeel veroorzaken.

Even als in vorige jaren blijft de inrichting der nachtwachten zoo *intra-* als *extra-muros* voortduren en leent zij eene behulpzame hand voor de veiligheid onzer ingezetenen.

Aanhoudingen, misdaden, misdrijven en overtredingen.

Sedert den 1sten September 1879 tot en met 1 September 1880, zijn de volgende aanhoudingen, misdaden, misdrijven en overtredingen bestatigd :

Poging tot diefstal	2
Eenvoudige diefstallen	19
Zware "	12
Huisdieften	4
Vrijwillige slagen	46
Slagen en kneuzingen	24
Toevalliche brandrampen	3
Aftruggelarij	3
Smaadwoorden jegens de politie.	17
Misbruik van vertrouwen	4
Eenvoudige scheldwoorden	49
Laster	3
Eerrooverij	5
Aanslag op de zeden	1
Zware bedreigingen	10
Opstand tegen de agenten der openbare macht	12
Schade aan onroerend goederen.	12
Braak aan afsluiting	10
Landlooperij	11
Overtredingen van het sluiten der herbergen	10
Overtredingen voor nachstoornis	13
Toevalliche drenkelingen.	6
Zelfmoord	2
Lichte mishandelingen	5
Banbreuk	4
Overtredingen nopens ingespannen honden.	23
Rampen	5
Overtredingen op het bouwen	4
Mishandeling jegens dieren	2
Fœtus (gevonden)	1
Kansspelen	3
Verboden wapens	1
Woonstveranderingen	4
Vervalschte waren	2
Strooperij	1
Verschillende overtredingen	37

Geheel 370

Tot hiertoe heeft het staatsbestuur nog geene beslissing genomen over de aangevraagde belooningen voor daden van moed en zelfopoffering.

Verschillende onzer ingezetenen hebben het herinneringskruis der vrijwilligers van 1830 ontvangen, namentlijk :
de heeren Van de Woestyne, gepensionneerd kapitein.

Doset, particuliere.

De Groof, bediende aan den ijzeren weg.

Reintjens, particuliere.

Torfs, zijdewerker.

Geuens, handwerker.

Andere voorstellen worden door het hooger bestuur op dit oogenblik nog onderzocht.

*Gevang en gemeenteopsluitingsplaats. — Maatregelen
tegen brandgevaar.*

Eene voorloopige plaats voor het opsluiten van dronkaards en andere die zich aan lichte overtredingen plichtig maken is ingericht.

De brandblusmiddelen worden regelmatig onderhouden en bevinden zich in goeden staat.

Nieuw vrederecht.

Een nieuw lokaal voor het vrederecht staat op het punt van voltrokken te worden. Hetzelve is aangelegd in de voormalige lokalen der stadsteekenschool, op het verdiep van het gebouw genaamd “ de Vleeschhalle, „ boven de stads-
waag. Het nieuw vrederecht is ingericht op eene wijze welke ten volle aan den dienst en de waardigheid van het gerecht zal beantwoorden. De beraming der werken beliep tot fr. 6479,

waarvan de openbare aanbesteding op 29 Mei 1880 ten stadsraadhuize plaats had, en waarvoor het staatsbestuur zijne geldelijke tusschenkomst heeft toegezegd.

Reispassen. — Werkmans- en dienstboden boekjes.

Geene enkele overtreding op het stuk der werkboekjes is aan het gerecht onderworpen geweest; gedurende het afgelopen jaar zijn er 60 afgeleverd.

De dienstboden zijn van geene werkboekjes voorzien.

De daarstelling der ijzeren wegen in verband met al de omliggende landen, maken het internationaal verkeer gemakkelijk en het afleveren van reispassen onnoodig.

TITEL X.

BURGERWACHT, MILICIE, BEZETTING.

Burgerwacht, krijgsdienst.

De inschrijving voor de nationale milicie der lichting van 1880, telde 233 lotelingen, te weten :

Uitgestelde jongelingen van de klassen van 1877,	
1878 en 1879	98
Nieuw ingeschrevene	135
	233

Het laagste nummer der loting was dus n° 99.

138 Lotelingen, hierin begrepen 55 der nieuw ingeschrevene, werden door den milicieraad vrijgesteld en 30 bepaald afgekeurd.

Vier verschillende beroepen tegen *zestien* dier beslissingen werden bij de bestendige Deputatie en den herzieningsraad ingediend : alle werden behouden.

Tegen de aanduiding voor den dienst van *zestien* lotelingen werd beroep aangelegd en *veertien* voor verschillende reden vrijgesteld.

Tijdens de inlijving werden nog *negen* milicianen niet aangenomen en voor een jaar uitgesteld; een beroep van *één*en loteling werd van de hand gewezen.

Het aandeel der te leveren lotelingen voor de lichting van 1880 beliep voor de stad, uitmakende het 14e milicie kanton, tot 33 man.

Tusschen de ingeschrevene lotelingen bevonden er zich :

97 die konden lezen, schrijven en rekenen;

18 alleen lezen en schrijven;

20 waren ongeleerd.

De milicianen met onbepaald verlof in de stad verblijvende, wonen regelmatig de jaarlijksche *revue* bij.

Bezetting : kazerneering. — Militaire inkwartieringen.

In den loop van het jaar heeft eene verandering in de bezetting plaats gehad; twee der depots, welke sedert lang alhier verbleven, zijn verplaatst; het depot van het 2^e linie-regiment naar Dendermonde en dat van het 3^e regiment jagers te voet naar Mechelen. In hunne plaats zijn de depots van het 11^e en 12^e linie-regiment gekomen.

Gedurende de lange reeks jaren dat beide eerstgenoemde depots in onze stad verbleven, is bij voortduring, de beste verstandhouding tusschen deze en de burgerij blijven bestaan.

Het overige gedeelte der bezetting is hetzelfde gebleven.

De werken van het nieuwe “ fort „ alhier, zijn bijna geëindigd : hieruit zullen onvermijdelijk vermeerderingen in de bezetting voor gevolg hebben.

De burgerij heeft gedurende het afgelopen jaar aan 2770 manschappen en 26 officieren inkwartiering verschaft. Tijdens de inlijvingen worden de milicianen geherbergd in groote lokalen door het stedelijk bestuur ter beschikking der militaire overheid gesteld.

TITEL XI

OPENBARE BELASTINGEN.

Grondlasten.

KADASTER.

De kadastrale inkomst van al de bebouwde en onbebouwde eigendommen der stad beliep in 1879 tot fr. 740465,53

AANDEEL.

Het aandeel der grondbelasting voor het dienstjaar 1879, in 1234 artikelen verdeeld, is ten voordeele van den Staat bepaald ter somme van fr. 51832,56

IN OPCIENTIEMEN.

A. Ten voordeele der provincie	fr. 6219,90
B. Ten voordæele der gemeente	" 26434,58
Totaal.	fr. 84487,04

Personeele belastingen.

GETAL BELASTINGSCHULDIGEN.

De artikels aan de personeele belasting onderworpen, die op de verschillende rollen van 1879 werden gebracht, beloopten tot 1822.

BELOOP DER ROLLEN.

Hoofdsom	fr. 40541,96
----------	--------------

OPCENTIEMEN.

A. Ten voordeele van den staat	fr. 6079,97
B. Ten voordeele der provincie	" 4864,93
C. Ten voordeele der gemeente	" 18648,89

Totaal.	fr. 70235,75
---------	--------------

De huurwaarde komt voor in de hoofdsom der personeele belasting hierboven gemeld, ten bedrage van	fr. 14382,55
De deuren en vensters voor	" 17553,80
Het mobiliair voor	" 5473,97
De dienstboden voor	" 2531,28
De paarden voor	" 1099,50

Totaal.	fr. 41031,10
---------	--------------

Belasting der patenten.

GETAL EN KLASSEERING DER PATENTSCHULDIGEN.

De rollen der patenten voor het dienstjaar 1879 bevatten 1612 artikels.

BELOOP DEN ROLLEN.

Het cijfer in principaal der patentrollen, voor het dienstjaar 1879, beloopt tot.	fr. 13918,37
---	--------------

OPCENTIEMEN.

A. Ten voordeele van den staat	fr. 2802,86
B. Ten voordeele der provincie	" 841,09
C. Ten voordeele der gemeente	" 1541,99

Totaal.	fr. 19104,31
---------	--------------

Provinciale belastingen.

De rollen voor 1879 bevatten :

- 556 Houders van honden.
- 361 Verkoopers van sterke dranken.
- 77 " van tabak en cigaren.

In opbrengst dier verschillende belastingen beliep als volgt :

Opbrengst der belastingen op de honden	fr.	2337,00
" " op den verkoop		
van sterke dranken	"	6820,00
Opbrengst der betaling op den verkoop van tabak	"	921,00
Totaal.	fr.	10078,01

Accijnsen.

De accijnsrechten te onzer stede ingevorderd gedurende het jaar 1879 be-
loopen tot fr. 211020,76

Stedelijke en provinciale belasting op de honden.

Zie hierboven (provinciale belastingen).

Het aandeel der stad voor het dienstjaar 1879 is door
de Deputatie nog niet vastgesteld.

Voor 1878 beliep hetzelfde tot de som van fr. 573,47.

Ontlastingen.

De zetting der verschillende belastingen gedurende het jaar
1879, heeft tot negen reclamen aanleiding gegeven.

TITEL XII

OPENBARE WERKEN.

Groote en kleine wegenis.

In den loop van het jaar is men met de afsluitingswerken der stad begonnen en deze zullen waarschijnlijk rond de maand November voltooid zijn voor hetgene het deel aan de samenvloeiing der Nethen betreft; de bijvoegelijke werken aan de beide “Spuien „ zullen volgen en een geheel daarstellen dat, hopen wij, de stad van overstromingen zal behoeden.

De steenweg leidende van de Mollbrug naar den nieuwen steenweg op Sinte Catharina Waver en Duffel, nabij de herberg “de Herderin „ is voltrokken; door deze verbinding is eene merkelijke verbetering aan het verkeer der inwoners van den bijvang de Mijle en de stad ontstaan die niets dan voordeel zal opleveren.

Het ontwerp en de nederlegging der plans voor den steenweg langs het gehucht Hagenbroek, na aan een onderzoek *de Commodo et Incommodo* onderworpen te zijn geweest, werden aan den gemeenteraad voorgedragen, welke dan ook de richting bepaaldelijk ervan aangenomen en aan de goedkeuring van het hooger bestuur voorgedragen heeft.

Het leggen van dien weg zal eene leemte aanvullen waarvan de noodwendigheden zich drukkend deden gevoelen,

en een gemak van vervoer aan de inwoners van dit volkrijk gehucht bezorgen, hetwelk bijzonder des winters, ontoegankelijk was.

Eene merkelijke herstelling is aan de houten brug op den Mosdijk daargesteld.

Verdeeling der gaz : openbare verlichting.

Gedurende het jaar 1879 heeft het gaz-gesticht 162351 kubieke meters gefabriceerd; in vergelijking met het voorgaande jaar maakt dit eene vermindering van 18682 kubieke meters, hetgeen aan den betrekkelijk lagen prijs der petroleie moet toegeschreven worden en de afzegging van 115 bekken voor gevolg heeft gehad.

Niettegenstaande de drukke mededinging dezer brandstof beliep :

De opbrengst van 1879 tot eene somme van .	fr.	47104,70
De uitgaven bedroegen	"	20766,58
Gevende een batig slot.	fr.	26338,12

van welke som in de stadskas fr. 15000 zijn gestort.

Wat het verschil tusschen den verkoop van gaz voor het loopende met het vorige dienstjaar betreft, dit beloopt op fr. 3447,26 vermindering.

Verskillende veranderingen en verbeteringen zijn aan de gaz-canalisaatie gedaan; buizen van grooter omvang vervangen de oude, en eene verlenging is ten gevolge der werken aan de Moll noodzakelijk geworden.

Ten slotte bestatigen wij met genoegen dat het gesticht op 31 December laatst, volgens opgemaakte rekening, een kapitaal bezat van fr. 71218,26, zoo in geld als in betaalde koopwaren.

Die voortreffelijke uitslag is bijzonder aan het goede toezicht van den bestuurder te danken.

Hallen en markten.

Zoo als men onder dit hoofdstuk kan bemerken, blijven de wekelijksche markten voortdurend in belangrijkheid verminderen.

Gedurende het afgeloopen jaar werden de volgende hoeveelheden granen op de markten aangeboden en verkocht, te weten :

	TE KOOP AANGEBODEN.	VERKOCHT.
Tarwe	315 hectoliters.	265 hectoliters.
Rogge	1858 "	1761 "
Boekweit	34 "	25 "
Haver	2033 "	1487 "
Totaal	4240	3538

Op de wekelijksche botermarkt in kuipen, werden verkocht 144418 kilogrammen, hetgeen insgelijks eene vermindering van 10600 kilogrammen daartelt.

De markt van jonge kalveren bevestigd eenen verkoop van 13342 stuks; 10113 varkens werden ter veiling aangeboden.

De vischmijn neemt steeds in belangrijkheid toe; gedurende het jaar 1879 waren er 341 mijnen die eene bruto som van fr. 10297,50 hebben opgebracht.

De zuivere opbrengst der verschillende meet-, weegloon en plaatsgelden, beliep in het jaar 1879 als volgt :

Voor de graanmarkt .	.	.	.	fr.	" "
" botermarkt .	.	.	.	"	2175,53
" kalverenmarkt .	.	.	.	"	667,10
" dagelijksche markt .	.	.	.	"	1204,89
" kaairechten .	.	.	.	"	378,50
Voor het ruimen der privaten .	.	.	.	"	728,44
				Totaal fr.	5154,46

Opening van nieuwe plaatsen en straten. — Onteigeningen.

In het vorig verslag werd melding gemaakt der onderhandelingen van het bestuur van Gast- en Godshuizen, om een gedeelte van den eigendom genaamd “ Gasthuisbeemd „ voor bouwgrond te verkoopen. De noodige machtiging hiertoe verleend zijnde, is het bestuur tot den verkoop van twaalf loten overgegaan; men is reeds bezig met bouwingen op dezelve te richten en welhaast zal hierdoor dit deel der stad een levendiger uitzicht verkrijgen.

Geene onteigeningen hebben plaats gehad.

Openbare wandelingen. bolwerken, kruidtuin, enz.

De openbare wandelingen worden steeds goed bewaakt en onderhouden; een deel derzelve, gelegen nabij de samenvloeiing der Nethen, is voor de afsluitingswerken ingelijfd geworden.

Bijzondere gebouwen; toepassing der reglementen van politie op het bouwen.

De schikkingen regelende de politie op het bouwen, worden stiptelijk nagekomen en toegepast.

In den loop van het jaar 1879 zijn de volgende toelatingen afgeleverd :

Nieuwe gebouwen op onbebouwde gronden.	.	48 huizen.
Geheele herbouwingen van woningen	.	13 "
Gedeeltelijke herstellingen	.	24 "

TITEL XIII

NIJVERHEID. KOOPHANDEL, LANDBOUW.

*Nijverheidsgestichten, stoomtuigen, goedkeuringen. —
Ongezonde en gevaarlijke fabrieken en werkhuizen. —
Onderzoeken de commodo et incommodo.*

Verschillende onzer nijverheidsgestichten hebben deel genomen aan de nationale tentoonstelling van Brussel, namentlijk : de heeren Duysters, met zijden- en velours-stoffen; Crols-Reyniers, met geborduurde- en andere kanten; Van Engelen, met koperen muziekinstrumenten; Verwilt en Anthonis, met rijtuigen; Goldstein en Op de Beeck, met zadels en andere lederen voorwerpen; Vermaelen gebroeders, met stijfjel; Commers, met wollenstoffen en watten.

Tusschen de tentoonstelling van oude voorwerpen prijkte het vaandel met zilveren breuk der overeeuwsche gilde van Lisp. Wenschelijk zoude het wezen dat de uitstalling van dien openbaren rijkdom des lands de kwijnende nijverheid eenige leniging bijbrachte.

Wat de nijverheidsgestichten onzer stad betreft, deze hebben hunnen vorigen stand behouden; alleen de kantennijverheid, vroeger zoo bloeiend, blijft voortdurend kwijnen en het vrouwelijk deel der arbeidende klas dat hierdoor ruimschoots in de behoeften van het huisgezin voorzag, kan thans met de grootste moeite in zijn zelfbehoud voorzien.

Het beetsuikerfabriek dat zijne werkzaamheden in den loop der maand September heeft begonnen, zal dit jaar een langer werksaizoen houden als vroeger; een groot deel werklieden zullen hierin eene groote verzachting voor de strenge wintermaanden vinden.

De geldelijke toestand onzer handeldrijvende bevolking is betrekkelijk goed; slechts 2 banbreuken hebben plaats gehad.

Voor de volgende aanvragen zijn de onderzoeken *de commodo et incommodo* gebeurd, te weten :

Smederijen	3
Potbakkerijen	1
Bakkerijen	1
Slachterijen	2
Huidenvetterijen	1
Wagenmakerijen	1
Houtzagerij met stoom	1

Koophandel. — Beweging der scheepvaart.

296 Schepen komende van het binnenland, van eenen gezamenlijken inhoud van 9883 tonnen, zijn gedurende het jaar 1879 de stad binnen gevaren.

Hunne lading bestond als volgt :

Assche	1
Bloem	1
Hooi	2
Hout	2
Kalk	12
Kasseien	1
Kolen	24
Lijnkoek	2
Mest	12
Mosselen	21
Schors	1
Steenen	144
Steengruis	5
Tarwe	4
Over te dragen.	232

	Overdracht	232
Turf	.	5
Visch (gezouten)	.	2
Zand	.	19
Zout	.	3
Verschillende koopwaren	.	34
	Samen	295

Er werden aan het beetsuikerfabriek gedurende hetzelfde jaar 111 schepen, metende 8600 tonnen, gelost.

Levensbehoeften. — Bevoorradingen. — Marktprijzen. — Broodpegel. — Gemeentebakkerij en vleeschhouwerij. — Agentschap van levensmiddelen. — Middenprijs van het vleesch en bijzondere eetwaren.

Prijzen der granen, op de markt van 25 September laatstleden verkocht :

		VERSCHIL van 1879 met 1880.	
		IN MEERDER.	IN MINDER.
Tarwe, de hectoliter	fr. 18,00	" "	3,60
Rogge "	" 15,58	" "	" 39
Boekweit "	" 15,00	1,50	" "
Haver "	" 8,57	" "	1,13
Aardappelen de 100 kilos	" 7,00	" "	6,00
Boter de kilo	" 3,18	" 56	" "

De volgende week was de prijs van het roggenbrood aan fr. 0,22 de kilo.

De vleeschprizen waren :

Ossenvleesch	.	1,90
Koe- en vaarzenvleesch	.	1,70
Kalfsvleesch	.	2,10
Schapenvleesch	.	2,00
Varkenvleesch	.	1,60
Spek.	.	1,70

Landbouw.

De graanoogst en bijzonder het koorn, zijn voordeelig en overvloedig geweest; hetzelfde mag gezegd worden van den aardappelenoogst.

De moesvruchten zijn allerbest gelukt, alsook het fruit, ofschoon de hoedanigheid van dit laatste nog al te wenschen laat.

De verdere voederplanten, als ook het hooi en den toemaat, waren van zeer goeden opbrengst.

Verschillende onzer tuiniers en landbouwkundigen hebben aan de landbouwtentoonstelling van Brussel deel genomen en hunne pogingen met den besten uitslag, dit is met verschillende belooningen bekroond zien worden.

TITEL XIV

VERSCHILLENDE VOORWERPEN.

Zonder aanmerking.

Het tegenwoordig verslag is opgemaakt in zitting van het Collegie van Burgemeester en Schepenen op 30 September 1880; er zal aan den gemeenteraad lezing van gegeven worden in zijne openbare en verplichtende zitting van 4 October aanstaande.

Het Collegie van Burgemeester en Schepenen.

Bij bevel :
De Secretaris,
GISLAIN.

De Burgemeester,
FL. VAN CAUWENBERGH.

INHOUDSTAFEL

TITEL I.

Bevolking.

BLADZ.

9

Staat der bevolking	
Beweging van den burgerlijken stand. — Geboorten, overlijdens, huwelijken, echtscheidingen, kindaannemingen, wettigingen, van 1878-1879	10
Verandering van woning	13

TITEL II.

Gemeentebestuur.

Gemeenteraad	14
Collegie van burgemeester en schepenen	21
Kiezerslijsten. — Lijst der jury. — Kiezingen	21
Beweging der bestuurlijke zaken	23
Stedelijk archief	23
Gemeentegoederen	23
Aankooopen, verkooping, verwisselingen	23

TITEL III.

Geldwezen der gemeente.

— Ontleding der stadsrekening van 1879.

Gewone en buitengewone uitgaven.	
A. Gewone	24
B. Buitengewone	24
Gewone en buitengewone ontvangsten.	
A. Gewone	25
B. Buitengewone	26
C. Buurtwegen. — Onderhoud	26
Rekenplichtigheid.	
Begrotingsstaat	26

TITEL IV.

Liefdadige gestichten.

Bureel van weldadigheid.	
Roerende en onroerende goederen	27
Giften en legaten	27
Aankopen, verkooping, verwisselingen	28
Afleg en wederaanleg van kapitalen	28
Rekendienst	28
Statistiek der behoefte gedurende het jaar 1879	28
Uitdeelingen en onderstand gedurende het jaar 1879	29
Gast- en godshuizen.	
Bestuur	29
Roerende en onroerende goederen	29
Giften en legaten	30
Aankopen, verkooping, verwisselingen	30
Afleg en wederaanleg van kapitalen	31
Rekendienst	31
Statistiek van de godshuizen der ouderlingen, weezen, enz.	31
Berg van hermhartigheid. — Werkzaamheden	32
Spaar- en voorzieningskas ten voordeele der werklieden, genootschappen van onderlingen bijstand	35
Bijzondere liefdadige instellingen, tentoonstellingen van kunstvoorwerpen, enz., om de behoefte ter hulp te komen	36
Geneeskundige dienst	36

TITEL V.

Katholieke eeredienst.

Geestelijkheid.	
Kerken en pastorieën	37
Kerkfabrieken	38
Rekenwezen	39
Giften en legaten	40

TITEL VI.

Openbaar onderwijs.

Lager onderwijs.	
Gemeentescholen van het lager onderwijs	42
Vrije lagere scholen	44

Bewaarschool	45
Scholen van volwassenen	45
Normaalschool van den Staat	46
Middelbare school.	46

TITEL VII.

Schoone kunsten, wetenschappen en letteren.

Schoone kunsten; academiën van schoone kunsten. — Bijzondere scholen van teekenkunde, schilderkunst, plaatsnede, beelhouwkunst, enz. — Museums. — Bijzondere kunstverzamelingen. — Tentoonstellingen van kunstvoorwerpen. — Monumenten. — Conservatoriums. — Muziekscholen, muziek- en tooneelgezelschappen — Maatschappijen van vermaak en uitspanning. — Openbare feesten	47
Bibliotheek	49

TITEL VIII.

Gezondheidsleer en openbare gezondheid.

Plaatselijke geneeskundige commissie.	51
Gezondmaking der wijken en verbetering der woningen van de werkende klas	51
Onheilen en rampen (onweder, hagel, overstromingen, brand, enz.)	52

TITEL IX.

Openbare veiligheid, justicie en gevangenissen.

Policie : inrichting van personeel, verordeningen en reglementen.	53
Aanhoudingen, misdaden, misdrijven en overtredingen	54
Gevang en gemeentepsluitingsplaats. — Maatregelen tegen brandgevaar.	55
Nieuw vredegerecht	55
Reispassen. — Werkmans- en dienstboden boekjes	56

TITEL X.

Burgerwacht, milicie, bezetting.

Burgerwacht. — Krijgdsdienst	57
Bezetting : kazerneering. — Militaire inkwartieringen	58

TITEL XI.

Openbare belastingen.

Grondlasten.	
Kadaster	59
Aandeel	59
Personeele belastingen	
Getal belastingschuldigen	59
Beloop der rollen	60
Belasting der patenten.	
Getal en klasseering der patentschuldigen	60
Beloop der rollen	60
Provinciale belastingen	61
Accijnsen	61
Stedelijke en provinciale belasting op de honden	61
Ontlastingen	61

TITEL XII.

Openbare werken.

Groote en kleine wegenis	62
Verdeeling der gaz : openbare verlichting	63
Hallen en markten	64
Opening van nieuwe plaatsen en straten. — Onteigeningen	65
Openbare wandelingen, bolwerken, kruidtuin, enz.	65
Bijzondere gebouwen; toepassing der reglementen van policie op het bouwen	65

TITEL XIII.

Nijverheid, koophandel en landbouw.

Nijverheidsgestichten, stoomtuigen, goedkeuringen. — Ongezonde en gevaarlijke fabrieken en werkhuizen. — Onderzoeken de comodo et incommodo	66
Koophandel. — Beweging der scheepvaart	67
Levensbehoeften. — Bevoorradingen. — Marktprijzen. — Broodpegel. — Gemeente bakkerij en vleeschhouwerij. — Agentschap van levensmiddelen. — Middenprijs van het vleesch en bijzondere eetwaren	68
Landbouw	68

TITEL XIV.

Verschillende voorwerpen.

70

